

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din 4 octombrie 2023

Chișinău

Pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România și împuternicirea delegației oficiale pentru negocierea acestuia

În temeiul art. 7 alin. (2) și art. 8 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de proiectul Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România.

2. Se inițiază negocierile asupra proiectului Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România.

3. Pentru negocierea proiectului Memorandumului de înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România, se împuternicește delegația oficială în următoarea componență:

Parlicov Victor – ministru al energiei, conducător al delegației

Borosan Constantin – secretar de stat al Ministerului Energiei

Săndulescu Alexandru	–	consilier de nivel înalt pe domeniul energetic în cadrul Misiunii de Consiliere de Nivel Înalt a Uniunii Europene
Andronic Ion	–	șef interimar al Direcției energie electrică, Ministerul Energiei
Olari Nicolae	–	șef al Direcției eficiență energetică, Ministerul Energiei
Martin Victor	–	șef al Secției tratate bilaterale din cadrul Direcției drept internațional, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
Verlan Eugeniu	–	șef interimar al Direcției finanțele în economie din cadrul Direcției generale politici bugetare sectoriale, Ministerul Finanțelor
Boșneaga Alexei	–	șef al Direcției politici și reglementări în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Chistol Eugeniu	–	șef al Secției relații economice externe și integrare europeană, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Surugiu Ruslan	–	director interimar al Unității consolidate pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei
Aparatu Sergiu	–	director general interimar al ÎS „Moldelectrica”
Duminică Liviu	–	administrator al SRL „Vestmoldtransgaz”.

4. Conducătorul delegației de negociatori, domnul Parlicov Victor, ministru al energiei, se împuternicește pentru semnarea procesului-verbal al negocierilor și pentru parafarea textului Memorandumului de înțelegere nominalizat.

5. În cazul eliberării din funcția deținută a unuia sau a mai mulți membri ai delegației oficiale, atribuțiile lor în cadrul acesteia vor fi exercitate de către persoanele nou-de desemnate în funcțiile respective, fără emiterea altei hotărâri a Guvernului.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul energiei

Victor Parlicov

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

Argumentarea necesității pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Memorandumului de Înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din România și Republica Moldova

A. Descrierea tratatului

Memorandumul de Înțelegere propus pentru negocieri reprezintă un tratat bilateral care va fi încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României.

Ținând cont de multitudinea activităților comune, în contextul intensificării relațiilor bilaterale catalizate și de multitudinea aspectelor politice și de securitate regională, scopul Memorandumului de Înțelegere rezidă în dezvoltarea și cooperarea domeniului energiei pe baza egalității și a beneficiului reciproc și demararea/avansarea proiectelor investiționale (sectorul energiei electrice, gaze naturale) care, odată materializate, vor contribui la consolidarea securității energetice atât a Republicii Moldova și României cât și în regiune. Totodată, contribuind la diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare atât cu gaze naturale, cât și cu energie electrică.

De menționat că, în sectorul gazelor naturale, Memorandumul de Înțelegere care urmează să fie negociat, stabilește realizarea unor acțiuni specifice legate de posibilitatea creșterii capacității de transport a gazelor naturale, precum și examinarea posibilității extinderii gazoductului Iași-Ungheni-Chișinău prin construcția unei conducte de transport a gazelor - Centura Chișinăului. Acest obiectiv ar putea fi realizat până la sfârșitul anului 2031.

În contextul recentei sincronizări a sistemului electroenergetic al Republicii Moldova cu rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrice ENTSO-E, în domeniul energiei electrice, Memorandumul vizează așa obiectiv ca realizarea proiectelor de importanță strategică precum, Linia Electrică Aeriană (LEA) cu tensiunea nominală 400 kV Suceava - Bălți, extinderea stației 400kV Suceava și stația 400 kV Bălți, precum și dezvoltarea liniei de interconexiune în domeniul energiei electrice existente 110kV Huși-Cioara.

Urmare a negocierii Memorandumului de Înțelegere, este analizată posibilitatea preluării de către operatorul sistemului de transport al energiei electrice ÎS „Moldelectrica” în blocul de reglaj al CNTEE „Transelectrica” SA, în cadrul operării interconexiunilor cu ENTSO-E, respectiv integrarea ÎS „Moldelectrica” în Piața de Echilibrare administrată de către CNTEE „Transelectrica” SA, precum și examinarea posibilității cuplării piețelor centralizate de energie electrică (Piața Zilei Următoare, Piața pe Parcursul Zilei) care vor fi create în Republica Moldova, cu cele organizate de Operatorul pieței de energie electrică desemnat de România, „OPCOM” SA.

Memorandumului de Înțelegere dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale

și energie electrică din România și Republica Moldova va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări, prin canale diplomatice, prin care părțile se informează reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor legale interne, necesare pentru intrarea în vigoare.

Nivelul tratatului: interguvernamental.

B. Analiza de impact

Informații generale. Actualitatea Memorandului de Înțelegere rezidă în necesitatea valorificării oportunităților cooperării bilaterale pentru dezvoltare moldo-române.

În contextul prevederilor documentelor de politici, precum Strategia Uniunii Europene în domeniul Acțiune Climatică și Energie statuate prin documentele de politici precum „Pactul Verde European” „REPowerEU”, pachetul legislativ „Fit for 55”, care prevăd necesitatea reechilibrării situației energetice de pe continentul european, prin eliminarea treptată a dependenței de combustibilii fosili proveniți din Federația Rusă, avansarea proiectelor investiționale, care fac obiectul Memorandumului de Înțelegere, vor permite creșterea nivelului de securitate în aprovizionare cu resurse energetice atât a Republicii Moldova și României, cât și vor contribui la diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare la nivel regional.

Încheierea Memorandumului de Înțelegere, urmărește implementarea obiectivelor de politică energetică ale Uniunii Europene privind dezvoltarea interconectării cu statele învecinate și întărirea acestora cu partenerii din cadrul Comunității Energiei, în special cu Republica Moldova, urmărind crearea premiselor privind integrarea piețelor de energie locale în piața unică europeană.

Un aspect important al Memorandumului de Înțelegere, îl constituie aspectele privind coordonarea pozițiilor în cadrul reuniunilor în formatul Comisiei Europene-România-Republica Moldova-instituții financiare internaționale, în vederea realizării cu prioritate a obiectivelor de infrastructură și totodată, evitarea oricărei suprapunerii de activități sau acțiuni care să ducă la întârzierea realizării cu prioritate a respectivelor proiecte și cu respectarea legislațiilor naționale.

Proiectele prevăzute de Memorandumului de Înțelegere vor fi implementate de către Ministerul Energiei cu suportul Unității Consolidate de Implementare a Proiectelor în domeniul Energiei (instituție publică) care asigură suportul în implementarea eficientă a proiectelor în domeniul energiei prin administrarea, monitorizarea și coordonarea acestora în conformitate cu cerințele organismelor financiare internaționale donatoare.

Conform prevederilor Memorandumului de Înțelegere propus spre negociere, orice diferend provenit de la sau în legătură cu punerea în aplicare a Memorandumului de Înțelegere vor fi soluționate prin consultări între Părți, pe cale diplomatică.

Aspectul politic, cultural, social. Prevederile Memorandumului de Înțelegere nu contravin politicii externe promovate de către Republica Moldova.

Mai mult ca atât, încheierea Memorandumului de Înțelegere conduce la intensificarea relațiilor bilaterale mutual benefice, iar prevederile și obiectivele acestuia sunt în strictă concordanță cu documentele de politici a Republicii Moldova, precum, Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030 și angajamentele asumate în cadrul Tratatului Comunității Energetice, Acordului de Asociere RM-UE.

Subsecvent de menționat că, odată cu semnarea Memorandumului de Înțelegere, ultimul va conduce la implementarea proiectelor comune, care vor avea impact direct asupra securității energetice și ca rezultat cetățenii vor avea acces la servicii de aprovizionare cu resurse energetice în condiții de fiabilitate, calitate și prețuri accesibile.

Aspectul economic si de mediu. Proiectul Memorandumului de Înțelegere nu conține prevederi care ar avea repercusiuni negative asupra economiei și mediului Republicii Moldova.

Aspectul normativ. Prevederile Memorandumului de Înțelegere nu contravin Constituției Republicii Moldova, Cartei ONU, precum și altor tratate internaționale la care Republica Moldova face parte. Încheierea Memorandumului de Înțelegere este în concordanță cu angajamentele asumate în cadrul Tratatului prevederile Tratatului de instituire a Comunității Energetice și ale Acordului de asociere RM-UE, care promovează cooperarea părților privind aspecte legate de energie pe baza principiilor de parteneriat, interes reciproc, transparență și previzibilitate.

Aspectul instituțional si organizatoric. Aplicarea prevederilor Memorandumului de Înțelegere nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente și nu va abilita instituțiile implicate cu împuterniciri noi.

Negocierea tratatului în cauză vizează competențele funcționale ale Ministerului Energiei, prin prisma rolului conducător al Consiliului sectorial în domeniul asistenței externe, definit în Hotărârea Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe.

Aspectul financiar. Tratatul nu implică costuri suplimentare pentru asigurarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric.

Aspectul temporar. Memorandumul de Înțelegerea se va încheia pe o perioadă nedeterminată și va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări, prin canale diplomatice, prin care părțile se informează reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor legale interne, necesare pentru intrarea în vigoare.

Tratatul va putea fi denunțat în orice moment, la solicitarea fiecărei părți semnatare, remisă în scris, prin canale diplomatice. Denunțarea tratatului va produce efecte la 2 (două) luni de la primirea notificării, de către cealaltă parte.

C. Procedura negocierilor

Responsabil de negocierea Memorandumului de Înțelegere este Ministerul Energiei.

În procesul negocierilor cu partea română se va propune includerea următoarelor prevederi în proiectul Memorandumului de Înțelegere în cauză:

- realizarea lucrărilor complementare interconexiunii Iași – Ungheni – Chișinău prin care se vor asigura regimurile de debit și presiune pentru curgerea gazelor naturale în ambele sensuri;
- realizarea proiectului Interconectarea sistemelor electroenergetice ale României și Republicii Moldova prin construirea obiectivului de investiții de importanță strategică Linia Electrică Aeriană de 400 kV Suceava – Bălți, extinderea stației 400 kV Suceava și stația 400 kV Bălți;
- armonizarea legislației primară și secundară a statelor lor privind regimul fiscal și vamal în aspectele referitoare la regulile pieței energiei electrice;
- realizarea interconexiunilor de comunicație pe liniile electrice existente 110 kV Huși – Cioara și Țuțora-Ungheni;

După convenirea cu partea română a textului Memorandumului de Înțelegere nominalizat, Ministerul Energiei prin intermediul Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va înainta Guvernului setul de documente necesare pentru aprobarea semnării acestuia. Pentru punerea în vigoare a Memorandumului, Ministerul Afacerilor Externe va informa, prin canale diplomatice autoritățile din România.

D. Aspectul procedural al negocierilor

Inițiativa de a încheia un Memorandum de Înțelegere aparține ambelor Guverne având în vedere instituirea Parteneriatul Strategic dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova, precum și a disponibilității părților de a continua cooperarea bilaterală în domeniile stabilite drept prioritare în comun acord.

Negocierile în cadrul Acordului vor fi purtate în limba română de către delegația oficială de negociatori condusă de reprezentantul Ministerului Energiei.

Având în vedere prevederile Memorandumului de Înțelegere, negocierile vor avea loc într-o singură rundă și vor dura nu mai mult de o zi lucrătoare.

Ministrul Energiei

Victor PARLICOV